

Tila	Palautettu
Aloitettiin	perjantaina, 19. joulukuuta 2025, 08.45
Valmis	perjantaina, 19. joulukuuta 2025, 09.45
Suorituskerran kesto	59 min 55 sekuntia
Arviointi	18,00 pistettä maksimista 20,00 (90%)

Informaatio

Kuulustelun enimmäispisteet: 20 p.

Enimmäispisteet (tehtävä 1): 10 p.

Enimmäispisteet (tehtävä 2): 10 p.

Tentissä on sallittu EUR-lexin käyttö <https://eur-lex.europa.eu/> ja Edilexin "ajantasainen lainsäädäntö"-osion käyttö: <https://www.edilex.fi/lainsaadanto/luettelo> ja <https://www.edilex.fi/lagstiftning/lista>.

Käytä tentissä Edilexin "ajantasainen lainsäädäntö" -osion hakutoimintoa (Säädökset-> Ajantasainen lainsäädäntö), älä valkoisen yläbannerin (oikea yläkulma) hakutoimintoa.

Edilex toimii eduroamissa ja HYTENTTI-varaverkossa, joten huolehdiathan siitä, että koneesi on jommassakummassa näistä wifi-verkoista.

Lisäksi tentissä on testikäytössä digisanakirja: <https://redfoxsanakirja.fi/fi/sanakirja> (Redfox Free).

Avaa tentissä sallitut materiaalit aina yllä olevien linkkien kautta. Älä klikkaa vastaustekstiin mahdollisesti kopioimiasi linkkejä.

Et voi poistua SEB-selaimesta tentin aikana. Tenttiaikaa seurataan Moodlen kellosta.

Vastaa kaikkiin kysymyksiin.

Jos tentti on useampisivuinen, liiku tentissä painikkeilla "Seuraava sivu" / "Edellinen sivu". Painikkeet myös tallentavat vastauksesi. Keskeneräisen vastauksen voi tallentaa myös "Lopeta tentti" -painikkeella. Pääset yhä muokkaamaan vastaustasi klikkaamalla "Pala suoritukseen", jos tenttiaikaa on vielä jäljellä.

Kun olet saanut tentin valmiiksi, näytä palautussivu tentinvalvojille. Palautussivu näkyy ruudullasi, kun olet painanut "Lopeta tentti" ja valinnut kahdesti "Palauta kaikki ja lopeta" -painikkeen.

Sulje Safe Exam Browser -selain vasta, kun olet näyttänyt palautussivun valvojille. Paina "Poistu Safe Exam Browserista" -painiketta tentinvalvojan nähden.

Maxpoäng i förhöret: 20 p.

Maxpoäng (uppgift 1): 10 p.

Maxpoäng (uppgift 2): 10 p.

Det är tillåtet att använda EUR-lex <https://eur-lex.europa.eu/> och Edilex "uppdaterad lagstiftning"-sektion: <https://www.edilex.fi/lainsaadanto/luettelo> och <https://www.edilex.fi/lagstiftning/lista> i tentamen.

Använd sökfunktionen "uppdaterad lagstiftning" i Edilex i tentamen (Säädökset/ Författningar -> Ajantasainen lainsäädäntö/ Uppdaterad lagstiftning), använd inte sökfunktionen i den vita bannern uppe på sidan (övre högra hörnet).

Edilex fungerar med eduroam och HYTENTTI-reservnätet, så se till att din dator är ansluten till något av dessa wifi-nätverk.

DocuTermi i testbruk <https://redfoxsanakirja.fi/fi/sanakirja> (Redfox Free)

Resurssit ja testit: <https://testit.saiian.fi/aiian/aiian/> (reutux free).

Öppna alltid det tillåtna materialet för tentamen via länkarna ovan. Klicka inte på länkar du möjligtvis kopierat in i svarstexten.

Du kan inte stänga SEB-webbläsaren under tentamen. Tentamenstiden övervakas från Moodles klocka.

Besvara alla frågor.

Om tentamen har flera sidor kan du flytta dig mellan sidorna med knapparna "Nästa sida" / "Föregående sida". När du flyttar dig mellan sidorna sparas också dina svar. Ett halvfärdigt svar kan också sparas genom att du trycker på "Avsluta tentamen" / "Lopeta tentti". Du kan ännu redigera ditt svar genom att välja "Återvänd till utförandet" / "Palaa suoritukseen", om det kvarstår tentamenstid.

När du är klar med tentamen ska du visa inlämningssidan till tentamensövervakaren. Inlämningssidan visas på din skärm när du har tryckt på "Avsluta tentamen" / "Lopeta tentti" och två gånger tryckt på "Lämna in allt och avsluta" / "Palauta kaikki ja lopeta" -knappen.

Stäng först Safe Exam Browser -webbläsaren efter att du har visat inlämningssidan till tentamensövervakarna. Tryck på "Lämna Safe Exam Browser / Poistu Safe Exam Browserista"-knappen så att tentamensövervakaren ser det.

Kysymys 1

Valmis

Pisteet 8,00
kokonaispisteistä
10,00

1.

Riina arbetar för tredje året som deltidsanställd kock på restaurangen Gourmet. Hon är missnöjd med sin arbetsgivare, eftersom hon upplever att de deltidsanställda arbetstagarna på många sätt behandlas sämre än de heltidsanställda. Hon har på sin fritid skrivit några arga inlägg om saken på sin Facebooksida där hon har 500 vänner. I sina inlägg har hon uppmanat till bojkott av restaurangen, och hon har uppmanat sina vänner att dela inlägget vidare till sina vänner. Riinas Facebook-vän Robin, som har gått en kurs i arbetsrätt, har sagt åt Riina att hon, för att hon har smutskastat sin arbetsgivare på internet, kan bli skadeståndsskyldig.

Besvara nu följande frågor:

a) Det är möjligt att Riina i fallet har agerat i strid med en allmän avtalsrättslig princip; vilken princip är det frågan om? Principen i fråga kan också anses baseras på en arbetsrättslig bestämmelse: vilken bestämmelse är det frågan om (ange vilken §), och hur lyder den? (3 p)

b) Vilken är din slutsats, dvs. har Riina, eller har hon inte, brutit mot principen som avses i punkt a) ovan? Motivera svaret, dvs. redogör för de faktorer som har betydelse för din slutsats. (2 p)

c) Vad krävs överlag för att en arbetsgivare ska kunna erhålla skadestånd av en arbetstagar? Ange därtill vilken bestämmelse eller vilka bestämmelser som du baserar svaret på. (3 p)

d) Vilken är din slutsats i fråga om skadeståndsskyldigheten i just detta fall, dvs. är det sannolikt att Riina kommer att bli skadeståndsskyldig? Motivera svaret, dvs. redogör för de faktorer som har betydelse för din slutsats. (2 p)

Om du skriver svaret på svenska, behöver du inte ta hänsyn till varningarna från Moodles ordräknare. Se ändå till att ditt svar totalt inte överskrider 520 ord.

Du kan flytta dig mellan sidorna med knapparna "Nästa sida" och "Föregående sida". När du flyttar dig mellan sidorna sparas också dina svar. Ett halvfärdigt svar kan också sparas genom att du trycker på Avsluta test. Du kan ännu redigera ditt svar genom att välja Återvänd till försöket.

1.

Riina työskentelee kolmatta vuotta osa-aikaisena kokkina ravintola Gourmetissa. Hän on tyytymätön työnantajaansa, koska hän kokee, että osa-aikaisia työntekijöitä kohdellaan monin tavoin huonommin kuin kokoaikaisia. Vapaa-ajallaan hän on kirjoittanut muutamia vihaisia päivityksiä asiasta Facebook-sivulleen, jossa hänellä on 500 ystävää. Päivityksissään hän on kehottanut boikottiin ravintolaa kohtaan ja pyytänyt ystäviään jakamaan päivityksen eteenpäin omille ystävilleen. Riinan Facebook-ystävä Robin, joka on käynyt työoikeuden kurssin, on sanonut Riinalle, että koska hän on mustamaalannut työnantajaansa internetissä, hän voi tulla vahingonkorvausvelvolliseksi.

Vastaa nyt seuraaviin kysymyksiin:

a) On mahdollista, että Riina on toiminut erään yleisen sopimus oikeudellisen periaatteen vastaisesti; mikä periaate on kyseessä? Kyseisen periaatteen voidaan myös katsoa perustuvan työoikeudelliseen lainkohtaan: mikä säännös on kyseessä (siis mikä §), ja miten se kuuluu? (3 p)

b) Mikä on johtopäätöksesi, eli onko Riina rikkonut yllä a) kohdassa tarkoitettua periaatetta? Perustele vastauksesi, eli esitä tekijät, joilla on merkitystä johtopäätöksesi kannalta. (2 p)

c) Mitä yleisesti vaaditaan, jotta työnantaja voisi saada vahingonkorvausta työntekijältä? Ilmoita myös mihin lainkohtaan tai lainkohtiin perustat vastauksesi (3 p)

d) Mikä on johtopäätöksesi vahingonkorvausvelvollisuudesta juuri tässä tapauksessa, eli onko todennäköistä, että Riina joutuu vahingonkorvausvelvolliseksi? Perustele vastaus, eli esitä tekijät, joilla on merkitystä johtopäätöksesi kannalta. (2 p)

Huolehdi siitä, ettei vastaus ylitä yhteensä 400 sanaa.

Liiku tentissä painikkeilla "Seuraava sivu" / "Edellinen sivu". Painikkeet myös tallentavat vastauksesi. Keskenäisen vastauksen voi tallentaa myös "Lopeta tentti" -painikkeella. Pääset yhä muokkaamaan vastaustasi klikkaamalla "Palaa suoritukseen", jos tenttiaikaa on vielä jäljellä.

1.

a)

Riina har möjligtvis agerat i strid med lojalitetsprincipen. Lojalitetsprincipen framkommer i 3:1 i arbetsavtalslagen (55/2001, ArbAvtL) och speciellt dess andra mening. Bestämmelsen lyder: "Arbetsstagaren skall utföra sitt arbete omsorgsfullt med iakttagande av de föreskrifter som arbetsgivaren i enlighet med sin behörighet ger om arbetet. Arbetsstagaren skall i sin verksamhet undvika allt som står i strid med vad som skäligen kan krävas av en arbetstagare i den ställningen."

b)

Av ordalydelsen i ArbAvtL 3:1 följer att arbetsstagaren i all sin verksamhet, vilket kan sträcka sig utöver arbetstid till fritiden, ska undvika sådant agerande som står i strid med hens position som arbetstagare. Att Riina på Facebook till 500 vänner har skrivit några arga inlägg om sitt missnöje mot sin arbetsgivare kunde i sig anses inverka på en rätt så snäv målgrupp. Däremot har Riina ytterligare uttryckligen i inläggen uppmanat sina vänner att dela inlägget, vilket tyder på att inlägget skulle få större spridning och därmed påverka Riinas arbetsgivare negativt. Hur stor påverkan dessa inlägg har för arbetsgivaren beror delvis på restaurangens storlek, kundkrets och ekonomiska förutsättningar, men oberoende inverkan av dessa faktorer kan Riinas agerande anses stå i strid med vad som skäligen kan krävas av henne. Riina har dessutom jobbat på restaurangen i tre år, vilket tyder på att det troligen uppstått någon form av förtroendeförhållande mellan henne och arbetsgivaren. Därmed kan Riina anses ha brutit mot lojalitetsprincipen.

c)

Enligt ArbAvtL 12:1.3 uppkommer skadeståndsskyldighet då en arbetstagare uppsåtligen eller av

oakksamhet bryter mot eller åsidosätter skyldigheter som följer av arbetsavtalet eller av denna lag eller som i sitt arbete orsakar arbetsgivaren skada skall ersätta skadan i enlighet med de grunder som anges i 4 kap. 1 § skadeståndslagen ([412/1974](#)). Det innebär i praktiken att för att en arbetsgivare ska kunna erhålla skadestånd av en arbetstagar krävs att de allmänna villkoren i skadeståndslagen blir tillämpliga dvs. arbetstagar ska uppsåtligt eller av oakksamhet ha orsakat skada och det ska finnas ett orsakssamband mellan arbetstagarens agerande och den uppkomna skadan. Vid bedömningen ska hänsyn tas till skadans storlek, handlingens beskaffenhet, skadevållares ställning, den skadelidandes behov och övriga omständigheter.

d)

Med beaktande av ovan beskrivna villkor för uppkomsten av skadeståndsskyldighet kommer Riina sannolikt inte bli skadeståndsskyldig. Riina har agerat utanför arbetstid och inte orsakat arbetsgivaren någon direkt identifierbar skada, varmed ett tydligt orsakssamband även saknas. Detta framkommer också i ett avgörande från tingsrätten där det konstaterades att trots att personen brutit mot lojalitetsprincipen följer inte skadeståndsskyldighet eftersom lojalitetsprincipen i sig är målinriktad och inte direkt ger upphov till skadestånd. Enligt informationen i den givna fallbeskrivningen kan det även antas att Riina uttryckligen inte brutit mot en skyldighet som följer av arbetsavtalet på vilken grund hon isåfall skulle kunna bli skadeståndsskyldig.

Sanamäärä: 448, enemmän kuin vaaditut 400 sanaa.

Kommentit:

b) här kunde du resonera kring att hon är deltidsanställd; hennes ställning (låg/hög) inverkar på graden av önskvärd lojalitet + funderat på 12 § i grundlagen (yttrandefrihet)

c) + att lojalitetsprincipen är målinriktad, dvs. exempelvis leder brott mot den inte direkt till skadeståndsskyldighet

Kysymys 2

Valmis

Pisteet 10,00
kokonaispisteistä
10,00

2.a Besvara frågorna a)–e) med att endast skriva in rätt begrepp:

a) Vad kallas den princip som i de flesta fallen avgör vilket kollektivavtal som är tillämpligt på ett arbetsförhållande? (1 p)

b) Vad kallas ett sådant villkor i kollektivavtalet som används för att begränsa omfattningen av kollektivavtalets verkan, dvs. med vilket man avtalar om vilka arbetstagar som avtalet tillämpas på? (1 p)

c) Vad kallas ett sådant kollektivavtal som säkerställer de minimivillkor för anställningen som ska följas då arbetsgivaren är oorganiserad/obunden? (1 p)

d) Vad är det frågan om ifall ett förfaringsätt som framstår som jämlikt ändå, på grund av en omständighet som gäller hen som person, missgynnar någon, och förfaringsättet inte har ett godtagbart syfte och medlen för att nå syftet inte heller är lämpliga och behövliga? (1 p)

e) Vad kallas den princip som grundar sig på den arbetsrättsliga skyddsprincipen, och som innebär att man vid en konkret normkollision inte nödvändigtvis tillämpar den hierarkiskt sett högsta normen, utan den för arbetstagar objektivet sett bästa normen? (1 p)

2 b. Vad avses med begreppet "kollektivavtalets efterverkan"? Ge även ett belysande exempel i ditt svar. (5 p)

Du kan flytta dig mellan sidorna med knapparna "Nästa sida" och "Föregående sida". När du flyttar dig mellan sidorna sparas också dina svar. Ett halvfärdigt svar kan också sparas genom att du trycker på Avsluta test. Du kan ännu redigera ditt svar genom att välja Återvänd till försöket.

2 a. Vastaa kysymyksiin a)–e) kirjoittamalla ainoastaan oikea käsite:

a) Minkä periaatteen mukaan useimmiten määräytyy työsuhteeseen sovellettava työehtosopimus? (1 p)

b) Miksi kutsutaan sellaista ehtoa, jonka nojalla työehtosopimuksessa rajoitetaan sen sitovuuspiiriä, eli sovitaan siitä, millaisiin työntekijöihin sopimusta sovelletaan? (1 p)

c) Miksi kutsutaan sellaista työehtosopimusta, jonka työsuhteen ehtoja koskevia määräyksiä järjestäytymättömän/sitoutumattoman työnantajan on vähintään noudatettava? (1 p)

d) Mistä on kyse, jos näennäisesti yhdenvertainen käytäntö kuitenkin, henkilöön liittyvän syyn perusteella, saattaa jonkun muita epäedullisempaan asemaan, eikä käytännöllä ole hyväksyttävää tavoitetta eikä tavoitteen saavuttamiseksi ole käytetty asianmukaisia ja tarpeellisia keinoja? (1 p)

e) Miksi kutsutaan sääntöä, joka perustuu työoikeudelliseen suojeluperiaatteeseen, ja jonka mukaan työsuhdetta koskevien normien kollisiotilanteessa ei valitakaan välttämättä hierarkkisessa järjestyksessä ylimmällä tasolla olevaa normia, vaan työntekijän kannalta objektiivisesti edullisin normi? (1 p)

2 b. Selitä käsite "työehtosopimuksen jälkivaikutus". Anna myös valaiseva esimerkki vastauksessasi. (5 p)

Liiku tentissä painikkeilla "Seuraava sivu" / "Edellinen sivu". Painikkeet myös tallentavat vastauksesi. Keskenäisen vastauksen voi tallentaa myös "Lopeta tentti" -painikkeella. Pääset yhä muokkaamaan vastaustasi klikkaamalla "Pala suoritukseen", jos tenttiaikaa on vielä jäljellä.

2 a.

a) Industrilinjepriincipen

b) Organisationsvillkor

c) Allmänt bindande kollektivavtal

d) Indirekt diskriminering

e) Förmånlighetsprincipen

2 b.

Med kollektivavtalets efterverkan avses den i doktrinen fastställda praxisen om att de rättigheter som följer av ett kollektivavtal är i kraft även efter det att avtalet upphör fram tills ett nytt avtal ingåtts dvs. under ett s.k. "avtalslöst" tillstånd. Efterverkan gäller inte pliktansvar enligt 7 § i lagen om kollektivavtal (436/1946, KollAvtL) eller fredsplikt i KollAvtL 8 §, om inte parterna särskilt avtalat om detta varav följer att avtalet kan ha fortsatt full effekt. Syftet med kollektivavtalets efterverkan är att sträva till ett kontinuerligt skydd för arbetstagare som svagare part.

Ett exempel på detta är om minimilönen i kollektivavtalet fastställts till 4000 euro och arbetsgivaren ensidigt bestämmer att sänka den till 3800 euro kommer fortsättningsvis lönen på 4000 euro tillämpas vid avtalets upphörande fram tills ett nytt kollektivavtal ingåtts.